

## **Zašto očevi nerado saraduju sa službama za zaštitu dece?**

Iz perspektive socijalnih radnika, očeve je teško uključiti u rad službi za zaštitu dece. To nije slučaj samo zbog činjenice da je do njih teže doći, na primer u slučajevima kada majke brane kontakt i ne žele da socijalnom radniku otkriju identitet oca (Chiamulera, 2010, 7), nego i zato što, kada se do njih dođe, nisu raspoloženi za učešće u programima dečje zaštite. Na primer, socijalni radnici navode da očevi 1) ne dolaze na sastanke, 2) ne učestvuju aktivno u programima i 3) nisu spremni da uspostave odnos sa dodeljenim socijalnim radnikom (Tehan and McDonald, 2010, 2). Ovaj kratak članak daje pregled razloga zbog kojih očevi nerado ili nikako ne saraduju sa socijalnim službama za zaštitu dece.

### **1. Službe za zaštitu dece i porodice – žensko okruženje.**

Službe za zaštitu dece i porodice često se smatraju mestima koja su prvenstveno posvećena pružanju podrške ženama i njihovoj deci, dakle predstavljaju “ženska okruženja”. U tom smislu, očevi misle da su porodični centri i službe za podršku porodicama mesta za majke na kojima žene sede i ćaskaju. Štaviše, smatra se da službe najčešće vide majke kao glavne starateljke i imaju predrasude o ulozi muškarca u odgajanju deteta. Ovo se najbolje vidi u “programima roditeljstva” koji se na kraju krajeva usredsređuju isključivo na majke. Takođe, sami socijalni radnici ne insistiraju na pronalaženju očeva koji su napustili porodice, i smatraju ih nebitnim za dobrostanje deteta, ili se plaše da bi otac mogao da bude nasilan (Chiamulera, 2010, 7; Scourfield, 2013, 13). Kao rezultat toga, muškarcima nije prijatno u okruženju koje često ima predrasude prema njima i ne osećaju se dobrodošlo na ovim mestima.

### **2. Upotreba narkotika / Dosije u policiji.**

Dosije u policiji ili istorija upotrebe narkotika mogu da podstaknu očeve da izbegavaju socijalne službe. Očevi poznati policiji se plaše da ponovo imaju posla sa sudovima jer se boje da će im uključenost u sistem dečje zaštite stvoriti ili povećati probleme koje već imaju sa pravosuđem (Chiamulera, 2010, 7).

### **3. Nedostatak samopouzdanja u roditeljstvu.**

Očevi možda nisu opušteni, nemaju samopouzdanja i misle da ne vladaju roditeljskim veštinama i moguće je da se plaše da neće biti dobri očevi svojoj deci (Scourfield, 2013, 13). Osećaj da nisu sposobni nastaje usled uvreženog mišljenja da su majke relevantni i kompetentni roditelji, čime se poništava važnost očeve uključenosti u život dece. Pored toga, muškarci možda smatraju da nisu sposobni da budu očevi zbog problematičnog (ili nikakvog) odnosa sa svojim očevima. Prema nedavnoj studiji (Blanchman, 2009), značajan broj očeva koji nisu uključeni u živote svoje dece dolazi iz rasturenih porodica u kojima su očevi bili nasilnici a oni ili žrtve ili svedoci nasilja.

### **Druge prepreke za pristupanje službama:**

#### **4. Siromaštvo/ slaba pismenost.**

U slučaju očeva koji su napustili porodice, siromaštvo i kao posledica toga nemogućnost prevoza do centara socijalne zaštite predstavlja jednu od prepreka za pristupanje socijalnim službama (Tehan and McDonald, 2010, 5-6; Martinez, 2013, 19). Istovremeno, usled

nestabilne ekonomske situacije, ovi muškarci često menjaju poslove i mesta stanovanja, zbog čega često menjaju broj telefona i adresu. U takvim slučajevima socijalni radnici teško mogu da dođu do očeva. Ovi očevi stoga nisu u poziciji da pristupe službama dečje zaštite, pošto ne mogu da dođu do relevantnih informacija. Štaviše, neki očevi ni ne razumeju obaveštenja koja im službe ili sudovi šalju i čak i kada znaju da čitaju, često ne razumeju formalni pravnički stil pisma i zbog toga oklevaju da pristupe službama koje im se obraćaju (Chiamulera, 2010, 7).

### **5. Boravak u zatvoru.**

Očevi su možda na služenju zatvorske kazne pa iz tog razloga ne mogu da pristupe službama za zaštitu dece i porodice (Chiamulera, 2010, 10). Međutim, boravak u zatvoru ne mora da znači da očevi ne žele da sarađuju sa socijalnim službama ili da ne mogu da budu dobri očevi svojoj deci (Martinez et al., 2013). Iz tog razloga, socijalni radnici su podstaknuti da uključe u svoj rad i očeve koji su u zatvoru, tako što će ih pozivati na sastanke, motivisati ih u razgovorima i u okviru obuke za roditeljstvo.

### **Reference:**

- Scourfield, J. et al. (2013). *Improving the engagement of fathers in child protection*. Caernarfon : NISCHR Welsh Government.
- Martinez, K. et al. (2013). *A Guide for Father Involvement in Systems of Care*. Washington D.C.: U.S Department of Health and Human Services.
- Tehan, B. and McDonald, M. (2010). *Engaging fathers in child and family services – CAFCA Practice Sheet*. Melbourne: Australian Institute of Family Studies.
- Blanchman, L., Ed. (2009). *Fostering father involvement*. Berkeley: National AIA Resource Center.
- Chiamulera, C., Ed. (2010). *Engaging Nonresident Fathers in Child Welfare Cases*. Washington D.C.: American Humane Association.

Dokument pripremila Ana Popović za Centar za zaštitu dece u Jugoistočnoj Evropi, 2016.